

Kommunens revisorer
Revisionens kansli
581 81 Linköping

Yttrande över kommunrevisionens granskning av Linköpings kommuns målstyrning

KPMG har på uppdrag av Linköpings kommuns revisorer granskat rutiner kring kommunens målstyrning. Kommunrevisorerna har överlämnat revisionsrapporten till barn- och ungdomsnämnden för yttrande.

Barn- och ungdomsnämnden har i sitt yttrande över revisionsrapport Dnr BOU 2022-115 valt att fokusera på revisorernas rekommendationer. Barn- och ungdomsnämnden kommenterar nedan kommunrevisionens rekommendationer (i kursiv stil).

KPMG rekommenderar kommunstyrelsen och övriga granskade nämnder att i samband med att internbudget fastställs även fastställa förvaltningarnas förslag till verksamhetsplan i syfte att tydliggöra förvaltningarnas mandat att bedriva verksamheterna enligt plan.

I Linköpings kommun fördelas uppdrag, ansvar och befogenheter på olika roller för att kunna förverkliga mål och uppdrag. Den formella fördelningen av uppdrag och ansvar mellan politik och förvaltning styrs via kommunens reglemente och delegation.

Av reglementet framgår att:

- förvaltningarnas verksamhetsplaner är en del av nämndernas internbudgetar och ska redovisas till nämnden som en bilaga till nämndens internbudget*
- förvaltningscheferna ska besluta om respektive förvaltnings verksamhetsplan som beskriver de aktiviteter som krävs för att uppfylla prioriterade styrdokument, strategiska utvecklingsuppdrag och nämndmål (det vill säga den politiska viljeinriktning som uttrycks i internbudgeten)*
- att förvaltningar i Linköpings kommun har i uppdrag att bereda och verkställa de beslut som respektive nämnd fattar*
- att respektive förvaltningschef är ansvarig gentemot aktuell nämnd för verkställighet inom ramen för nämndens delegationsordning*
- att en förvaltningschef har det yttersta ansvaret för förvaltningens verksamhet, ekonomi och personal.*

Barn- och ungdomsnämnden delar KPMG:s uppfattning om att det är viktigt att förvaltningarna känner ett tydligt mandat att bedriva verksamheterna enligt verksamhetsplanen men även i enlighet med reglementet och gällande delegation. En effektiv styrning förutsätter en tydlig rollfördelning. I reglementet framgår det att "Ansvarsfördelningen mellan den politiska organisationen och förvaltningsorganisationen ska vara tydlig och präglas av tillit, decentralisering och ansvarstagande". Barn- och ungdomsnämndens uppfattning är att utformningen av mål- och verksamhetsstyrningen stödjer en tydlig ansvars- och rollfördelning.

Barn- och ungdomsnämnden delar därför inte uppfattningen att nämnderna ska fastställa förvaltningarnas verksamhetsplaner innan nämnden beslutar om budget som en åtgärd för att tydliggöra förvaltningarnas mandat att bedriva verksamheterna enligt plan. Barn- och ungdomsnämnden bedömer att det (i enlighet med gällande reglementet) är förvaltningschefen, efter godkännande av kommundirektören, som ska fastställa och verkställa förvaltningens verksamhetsplan. Att det är förvaltningsorganisationen som ska omsätta nämndens viljeinriktning i internbudgeten i aktiviteter i verksamhetsplanen och att ansvara för genomförandet är i enlighet med kommunens grundprinciper om en tillitsbaserad och decentraliserad styrning. Nämnderna ska sträva efter att delegera, eller på annat sätt överlämna, de beslut som inte enligt lag, förordning eller annan statlig styrning måste fattas av dem.

KPMG rekommenderar kommunstyrelsen och övriga granskade nämnder att som komplement till förvaltningarnas risk- och väsentlighetsanalyser genomföra egna risk- och väsentlighetsanalyser som underlag för internkontrollplan.

I Linköpings kommuns reglemente framgår det att "Ansvarsfördelningen mellan den politiska organisationen och förvaltningsorganisationen ska vara tydlig och präglas av tillit, decentralisering och ansvarstagande." samt "Förvaltningsorganisationen uppgift är att bereda och verkställa de politiska besluten. För att stödja den politiska organisationens arbete ska förvaltningsorganisationen präglas av en hög professionalitet, saklighet och opartiskhet."

Barn- och ungdomsnämndens uppfattning är att en effektiv styrning förutsätter en tydlig rollfördelning och att reglementet bidrar till en tydlig ansvars- och rollfördelning. Förvaltningarnas uppdrag är att bereda beslutsunderlag till nämnderna och de ska präglas av professionalitet, saklighet och opartiskhet.

I Kommunallagen (2017:725) 6 kap 6 § framgår det att nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Det innebär att de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande uppnås:

- *Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet*
- *Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten*
- *Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera.*

Ett redskap för att säkerställa ovanstående är en internkontrollplan med kontrollmoment inom områdena verksamhet och organisation, personal, ekonomi, administration samt oegentligheter, mutor och jäv.

Som en del i förvaltningens fortsatta utvecklingsarbete gällande intern kontroll kommer förvaltningen tillsammans med barn- och ungdomsnämndens interkontrollrepresentanter att i maj gå igenom gjorda riskanalyser, riskbruttolista och förslag på internkontrollplan. På barn- och ungdomsnämndens sammanträde i juni får nämnden riskbruttolista och förslag på internkontrollplan för att göra en riskvärdering och besluta om prioritering av vilka punkter som ska vara med i internkontrollplanen.

Barn- och ungdomsnämnden delar inte uppfattningen att nämnden ska genomföra egna risk- och väsentlighetsanalyser som underlag för internkontrollplan, utan förordar nämndens delaktighet genom riskvärdering enligt beskrivningen ovan.

KPMG rekommenderar kommunstyrelsen och övriga granskade nämnder att tillsammans med respektive förvaltning diskutera vilken information nämnden/styrelsen behöver för att vara informerad om verksamheternas utveckling och resultat, när den ska delges nämnden/styrelsen och i vilken form den ska delges, i syfte att minska behovet av detaljstyrning av verksamheterna.

I kommunens reglemente och i program för uppföljning av privata utförare (2020-02-25, § 38) fastställs övergripande krav på uppföljning utifrån vilka kommundirektören kan föra en dialog med respektive förvaltning vilken information nämnder och styrelsen ska ha. Detta görs i dagsläget i olika forum utifrån reglemente, politiska styrdokument, budgetprocessen och kommunstyrelsens fastställda tidplan och direktiv för nämndernas och styrelsens arbete med budget, uppföljning och bokslut (se t.ex. KF 2020-09-29, § 208).

Kommunens styrning bygger på att nämnderna ansvarar för den verksamhet som kommunfullmäktige fastställt genom reglemente samt utifrån kommunens politiska styrdokument, budget och beslut i övrigt eller vad som följer av gällande lagstiftning. Förvaltningar och nämnder behöver därför själva, i sitt arbete, utgå från sitt respektive uppdrag enligt reglemente, politiska styrdokument och beslut samt den lagstiftning och de föreskrifter som styr verksamheten och utifrån det arbeta vidare med att lägga fast inriktning på uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde.

För Linköpings kommun

Erik Östman
Barn- och ungdomsnämndens ordförande

Kopia till: